

EDINOST

Glasilo Slovenskega političnega društva za Primorsko

AV edinstvo je moč.

* EDINOST izhaja 2krat na teden vsako sredo in soboto o poludne. Cena za vse leto je 6 gld., za polu leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravnosti in v trdkah v Trstu po 5 kr., v Berlju in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Opravništvo, via Torreto, Nova tiskarna.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu «via Torreto». Nuova Tipografia: vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. Inserati (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenò; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Našim naročnikom!

Z denašnjem številko se začne drugo četrletje in torej tudi nova naročba. Prosimo torej, da nekateri naši naročniki ponove naročnino, drugi pa da poplačajo to, kar so še na dolgu, ker kedor nam v kratkem ne pošlje denarja, temu pošiljanje lista ustavimo. — Našim prijateljem pa se priporočamo, da nam pridobé še kaj novih naročnikov, ker naše podjetje je težavno, ali kako važno, zato pa tudi potrebujemo podpore vseh rodoljubov.

Uredništvo in upravnštvo.

Odgoja in naše šolstvo.

(Konec.)

Človeku je uže po naravi prijeno neko nagnenje, da namreč hoče vedno prav imeti; skoraj z vsakim imaš mnogo opraviti, predno ga o nasprotnem prepričaš. Mi tudi hočemo svoje mnenje povedati, ne da bi trdovratno trdili, da le ono je pravo.

Rekli smo, da se je nekdaj od učiteljskega kandidata tirjala spodnja gimnazijalka ali realka ter povedali to v nekakem «tonu», iz katerega se lahko razvidi žalovanje, naj bi se tudi zdaj tako počenjalo. Ne bilo bi slabo, verjemite nam, ker drugačna je olika, katera se iz gimnazije ali iz realke in vzlasti iz prve soboj prinese, mimo one, kojo je možno v drugih učilnicah doseči.

Gotovo je, da se v srednjih šolah le nekaka podlaga pravej oliki postavi, vendar pa je ta podlaga umestna in ima svoj vspreh. Da, še večji vspreh bi donašala nam Slovencem, ako bi se na omenjenih šolah sloven. podučevalo ali vsaj, ako bi naši otroci v te prestopali z dobrim znanjem jezika, v kojem se na srednjih šolah podučuje in ki se je v ljucskoj šoli na podlagi

materinega jezika učil. Očital nam bode tu lahko kdo, da nismo na tak način prijatelji in pospešitelji uvedenja milega nam jezika v srednje šole, ampak ljubitelji potujčevanja in raznarodovanja naših sinov. Ali po krievem bi nam to spodikal; mi govorimo z stališča, na katerem se zdaj nahajajo srednje šole.

Kakor smo poprej naveli, da se godi z nauki v srednjih šolah; to nam je ponavljati tudi gledé učiteljšč. V sedanjem času stopi v učiteljšče lahko vsakdo, ki je domačo šolo dovršil: ako pohaja eno ali celo dve leti kako pripravnico, to ni uže Bog si ve kaj; nemščini, katera mu je na učilišču prepotrebna, vendar se ne priuči toliko, da bi se lahko v njej z uspehom mogel šolske nauke učiti.

Nočemo dalje razpravljati, je li mladenič, ki je tako učiteljšče dokončal, sposoben biti učiteljem, ker bi morda s tem tega ali onega razžalili, vendar pa naj nam bode dovoljeno poudarjati, da to dvomimo; ako se privatno ne izobražuje in uči, le težko dospe do one omike, da se lahko zove izobraženim. Hvala Bogu, da imamo mi Slovenci v Primorju izvrstnih učiteljskih moči, ki so, ne da bi se to tirjalo, dokončali vsaj nekatere razrede srednjih šol in to bi svetovali vsakteremu, koji ima namen kdaj učitelj postati: vsaj do spoljnega petnajstega leta ne more biti vsprejet v preparandijo! Do tedaj pa ima časa pohajati omenjene šole.

Kdor malo izda, malo nakupi — tako je tudi z učiteljskimi plačami. Res majhne so in zato se tudi ne more od učiteljev tirjati, naj bi dovršili gimnazijo ali celo vseučilišče! Na ta stan, ki je pravi donaševalec omike, moral bi se več obzira jemati in zlajšati mu mučno delovanje vsaj z večjim materialnim blagostanjem.

Z gor rečenim pa nočemo na

teri ga, ko na vrh dospè, dobro z svojo želesno palico ogrne. O pravili so se potem dalje, morebiti v deveto deželo, ker od tedaj ni bilo o njih nič več slišati. *)

IL

V nekem mestu na Laškem je živel ubožen čevljar. Bil je tudi vratar v hiši nekega bogatina ter stanoval v majhnej lesene hišici, ki je bila postavljena v hišnej veži: tu notri je prepeval ves božič dan in istočasno zabijal cveke v čevlje. Ako ga ni ljubi Bog z ničemer drugim prekrhel, obdaril ga je s tropo otrok: tretji jo devetero. Težko je preživiljal ubožni mnogobrojno svojo družino; pa vendar zmirjal bil dobre volje.

V prvem nadstropji je stanoval omenjeni bogataš, hišni gospodar; temu ni nič primanjkovalo, le otrok ni imel. Če je bilo čevljarjevo stanovanje pre-tešno, bilo je njegovo preobširno: mnogobrojne, lepo okrašene sobe so bile lepo razveljene in miza vsak dan bogato napravljena; nič mu ni manjkalo razun veselja. Ves dan je hodil iz ene sobe v drugo, v enej pa biral časnik, v drugej jedel, v tretjej pušil itd. Ker pa ni bil nikoli vesel, da tudi je imel vsega zadosti, presedalo mu je in jezilo ga je, da njegov sluga ves tan veselo prepeva; — in vendar je bil ta siromak polem

*) Rad bi bil pričajočo pripovedko zapisal v okoliškem narečju, ali ker je to pretežno pisati, premisli sem se in jo priobšil v slov. pravopisu. Enako storim tudi s poznejimi.

učitelje zvračati krvide, da šole na kmetih ne donašajo onega sadu, koga bi morale, ker so učitelji, žal, le premnogo obloženi. Z najboljšo voljo ne morejo tako podučevati, kakor bi radi, ker premnogo jim je otrok v izrejo izročenih. Kajti, ako jih samo eden do sto ima, kaj hoče z njimi? Če jih vpraša, recimo pet na dan, druzih 95 ostane neizprašanih.

In kaj naj si pričakujemo tam, kjer je iz ekonomije namesto učitelja nastavljena učiteljica! Ta pa, ta naj bi v glavice vaških paglavcev ubijala vednost! Kaj pa da; usmiljena vredna je taka ubožica, ker ni jej mogoče niti reda vzdrževati; kako naj bi pa učenje? Nekdaj so jih prispolabljali zvezdam repaticam ter gotovo ne iz sovraštva do njih nazivali jih nespособne, kar je tudi res, ker, da bi vitka gospica v strahu imela poredne fantoline, zdi se nam nemogoče.

Tirjati nam je torej tudi po vsem slovenskih učiteljšč, da bi se na teh mogli v svojem materinem jeziku mladeniči pripravljati in izobraževati, da postanejo zvedeni in skrbni podučevalci naše dece.

Učiteljstvo, dobro na podlagi materinega jezika omikanu učiteljstvo, to je eden najprvih činiteljev našega naroda, ker ono donaša omiko v oddaljene vasi, mej priproste kmetske ter tako budi narod k zavednosti ter ga vodi k blagostanju.

Takih učiteljšč in obraževalnic, kot je ono v bližnjem Kopru, nam ni treba, ampak tirjajmo povsem slovenska, katera bi se nam pri sedanjih odnošajih lahko dovolila. Kak razloček — piš »Slovan« — mej šolskimi razmerami pri nas in na Hrvǎškem! Pri nas se morajo učiteljski pripravni učiti na vse pretege in poglavito nemščine, — katere je v osnovni šoli prav toliko potreba, kakor petega kolesa pri vozu — ko o toliko po-

ubšval — mislit si je — zakaj more on biti tako vesel, jaz pa se zmirom tako čmerno držim. — Neko jutro napolni si mošnjiček z denarijem in stopi v vrata rjevo delatnico. Zadnji je prav zdaj, jel biti po usnu in peti jedno izmej toliko pesni, koje je vedel na pamet. Ko zazre svojega gospodarja, povleč spoštivo svojo čepico raz glave in vošči »lobro jutro.«

Dam ti tu dvesto cekinov, ali nikar večno ne prepevaj, ker to meni preseda; nočem te več si šati. — To rekši oddite pustivi mošnjiček na škrinji, predno se mu je mogel čevljar zahvaliti. Od tedaj so se vili stanovalci iste hiše spogledovali in prašali drug druga, zakaj vratar nič več ne poje: vsa hiša je bila otožna. Na sveti večer so bili vsi otroci okoli našega čevljarja zbrani, ko Tonček odpre usteča in jame peti božičnico ter za njim vse ostaši otroci. — Molčite, zaukaž oče, ker gospod nam je petje prepovedal; — in koj so umolknoli. Po nekoliko trenotih začne z nova Jožek pastirsko; — Molč! — zakriči oče, čudi proti lastnej volji. Jožku se jame oko solziti: — Vsaj ste na o zagotovili, oče, da budem nočni večer vši skupe pastirsko pesem peli. — To je bilo očetu preveč: zgrabi svoje čevljarsko kladivo, udari močno po škrinji, kateri so bili shranjeni cekini, kateri mu niso, očkar jih je imel, dali nič več mirnega paju, ker bal se je zmiraj, da mu jih tatoči ne ukradejo — ter pobravši jih, tče v gospodarjevo stanovanje, da mu jih vrne.

trebnem gospodarskem pouku na učiteljskih izobraževalščih še govora ni; na Hrvǎškem pa puščajo tuje jezike pri miru in skrbe, da si pripravniki v svojem jeziku pridobivajo potrebnega znanja praktičnih, v živjenji potrebnih in koristnih predmetov. Pa se ve: Hrvatje si upravljajo svoje šole sami; nam pa se urivajo za upravnike in oskrbniče tudi tuje, kateri skrbe le za ponemčevanje, in katerim so prave potrebe naroda deveta brig.

Ozrimo se slednjič še nekoliko na Trstu bližnjo okolico: tu imamo mi tržaški Slovenci še nekoliko podučevanja v lastnem jeziku; ali kako naj bi bilo drugače! Vsaj žive tu zgolj Slovenci, ki se v drugem jeziku učiti ne morejo; navzlic temu se pa tudi tukaj sili namesto nemščine-laščina, koja je toliko sorodna našemu jeziku kot nemščina: sorodna mu je le radi bližnjega mesta, v katerem nadkriljuje laški živelj.

Vsak berač svojo malih hvali — glasi se naroden pregovor — in vsak v prve vrsti za njo skrbi. Tako je tudi z našimi Italiani: oni vladajo in tudi skrbe, da se njim lastoi(?) jezik v šolah ne prezira. Če tudi je ne odobrujemo, pohvaliti moremo vendar le taktiko, katero imajo v teh rečih: le presamosvoji so. Kar se pa podpiranja in oskrbovanja šole in njenega osobja tiče, ni kaj reči, ker mesto Trst gotovo premnogo učini za občno izobrazbo.

Kdor ima škarje in platuo — glasi se drug naroden pregovor — lahko ureže kolikor mu ljubo. Tudi omenjenim magistratnim gospodom se tako godi, dobro skrbe za odgojo, ali le za laško: slovenska jim je trn v peti. Tržaška okolica je torej, po našem mnenju, z šolami in z vrlimi učiteljskimi močmi še precejšno oskrbena: napredek je pa tako, tako. Potreba je laškega jezika v sedanjih razmerah

Tu imate, milostljivi gospod, vaš denar, jaz nisem morebiti molčati, zato sem prinesel vam ga nazaj. — Rekši odide. Malo potem je bilo slišati iz vrata rjeve koče lepo uhrano petje. Vsi otroci z očetom na čelu so prepevali pastirsko pesen; tudi bogataš se ni mogel zdržati, da ne bi šel bil poslušat tega lepega petja.

Dolgo je poslušal in slednjič korakal dol po stopnicah v čevljarjevo stanovanje. — Ljubi moj, pravi mu, daj meni vsaj nekaj tvojega veselja, jednega tvojih otrok; očgorim ga dobro in obogatim. — Potem jame pogledovali drugačega za drugim, dokler ne položi roke na Tončka, najstarejšega mej vsemi: — Za tega te budem prosil — pravi — Oh, žal, grozno žal bi mi bilo zanj, ker on je sedaj desetletni in mi uže delati pomaga; izberite si rajši jednega ostalih. — Pride k drugemu, Jožku: — No, pa tega? — Tudi tega Vam ne morem pustiti, ker fant hodi uže v šolo in če Bog dá, stopi potem v latinske. — Intako je šlo do zadnjega, kojega je čevljar imel v naročji: Tega mi pa vendar izročiš; ta ti gotovo nič družega ne dela, nego zadręgo: Srčno žal mi je, ali tudi tega Vam ne morem izročiti; ta je moj zadnji sinko, moja žena ga je pred letom porodila in nekaj dni potem umrla. Bog je daj dobro; to dete me spominja vsakikrat na njo, zato mi je najljubše. Jmejte, ljubi moj gospod, sami svoj denar in uboščto ali pustite mi moje otroke in mojo zadovoljnost — Obdarivši otroke bogataš odide.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Iz ust naroda.

V trž. okolici slišal in zapisal **Levin.**

(Dalje.)

Kmalu je bil hudič — kajti ta je bil ona oseba, katero so zagledali pri vhodu Žrelci, in to žrelci je držalo v pekel — na površju ter odnesel i družega junaka. Nobenega teh pa ni bilo več nazaj; da se je tudi Jakob vrnovšemu hudiču nesti v podzemlje. Kosti so se šibile hudiču, ko ga je Jakob zajahal in z seboj vzel palico svojo. Vzdihoval je pod tezo tega velikana in komaj ga je pricahtal v pekel. Tu zاغleda Jakob svoja tovariša grozno mučena od neštevilnih hudičev in občanega se vidi od množice teh, koji so ga hoteli tigrati v sredo. Tedaj se spomni na svojo palico in zamahuje nekoliko krati okolo sebe: vsi škrateljni so zbežali in nekoji se valjali po tleh, zadevi od železne palice. Sredi pekla je stal Lucifer z sedmerimi glavami; Jakob udari proti njemu in trešči s tako silo po njem, da mu je šest glav odletelo. Potem osvobodi svoja prijatelja in gre proti izhodu. Tu najde onega hudiča, kateri jih je tu dol prenesel in preteč mu s palico, prisili ga, da vse tri nazaj na zemljo odnes: grozno se je potil in sopibal, ko je zadnjega nosil Jakoba, ka-

gotovo; želeti bi bilo pa vendar, da se z njim uže v drugi razred ljudskih šol ne sili.

Odkrili smo tako na kratko svoje misli o občnej odgoji; želeti bi si mnogo več, nego imamo, ali vsaj vsako srce želi zmirom več nego ima. Našim milim Slovenskam pokladamo torej na srce odgojo lastnih otrok, ker od njih samo nam je pričakovati dobrih in pridnih otrok, kateri se bodo potem v šoli izobraževali, ter kdaj postanejo dika in steber naše domovine. Stariši! največjo dedičino pustite svojej deci, ako je preskrbit začasoma dobre odgoje. Storite, da bodo vam podvrženi, vas slušali ter ljubili. Veliko in uspešno sredstvo odgoje je pa podučevanje po Šolah in na domu. Uže Ekles, pravi: Filii tibi sunt? erudi illos, et curva illos a pueritia illorum (Ako imaš otroke, izuči jih in podvrži si jih).

S temi besedami končamo i mi in želimo, da bi slovenska deca čim boljša in omiknejša postajala, nam in našemu narodu v čast.

Ljubomir.

Občni zbor delal. podp. društva

vršil se je v nedeljo, dne 29. t. m. zvečer v dvorani Tržaške štitalnice.

Predsedoval je društveni predsednik g. V. Dolenc, zapisoval tajnik, g. M. Katalan, vlogo je zastopal c. k. vladni svetovalec, gosp. Rajmund Vidic.

Nazočih je bilo okolo 350 udov in 30 družabnic. Pred vsem je predsednik pozdravil zbor, kateremu je potem predstavil gosp. vlačnega zastopnika, katerega je zbor pozdravil. — Na to pa je omenil društvenega visokega pokrovitelja, cesarjeviča Rudolfa, in zbor pozval, da mu zakliče 3 kratni »živio«, kar se je zgodilo z velikim navdušenjem ter se je tudi sklenilo, da se visokemu pokrovitelju to telegrafuje na Dunaj. Predsednik potem nadaljuje svoj govor in povedira posebno to, da morajo vsi udje skrbeti za napredek društva ter da ne smejo pričakovati lekorist, ker ako bi vši le koristi pričakovali, a za stvar nič ne storili, bile bi tudi koristi le za nekoliko časa, pa ne trajne. delalcem in obrtnikom pa je v prve vrsti misliti na starost, od koi pride namreč pomoč, kadar bodo stari in dela nezmožni. Zatorej je treba dokler smo še spomladi in poletju življena pridno skupno nositi, kakor čebelice, da potem v času zime (starosti) najdemo in se lehko preživimo. Tako in enako je predsednik spodbujal k ednosti in delalnosti za društvo in je sklenil z gorko željo, da bi se društvo v tem letu še boljše razvijalo, nego v proših letih. Konečno je prosil ule, da pazljivo poslušajo poročila tajnika, denarničarja gospodarjev društva in da porabijo to priliko, ako imajo kaj koristnega nasvetovati, ali pa se kaj pritoževati ter naprosto tajnika, da prečita društveno poročilo.

Tajnik, g. Katalan prečita potem obširno poročilo, kakor smo ga mi priobčili v predzadnjem Številki in nazoda udje so to poročilo pohvalno vzeli na znanje.

Na to povabi predsednik denarničarja, da prečita račun za leto 1884. Denarničar g. K. Schmidt prečita potem vse točke računa obeh oddelkov, iz katerega računa se je razvidelo, da sta imela oba oddelka v letu 1884. dohodkov f. 15549.10, troškov pa f. 14773.59 in da je znašalo skupno društveno premoženjekoncem 1. 1884. f. 13543.45, ter da je penzijski zalog narastel do konca leta 1884. uže na f. 1837.60.

Predsednik popraša, ako ima kdo kaj govoriti o računih in ker se nobeden ne oglaši, poprime g. denarničar še enkrat besedo in javi zboru, da je za natančnost računov vsakemu udu in vsak čas odgovoren, na kar zbor denarničarju izreče svoje zaupanje in enoglasno odobri račune za leto 1884.

Denarničar na to prečita proračun za oba oddelka, katerega zbor odobri od točke do točke; po tem proračunu bi društveno premoženje narastlo konec leta 1885. na f. 18343.70.

Predsednik potem poroča po odborovem predlogu, da se v bodoče v društvo ne sprejemajo več takši, ki so tudi v drugih podpornih društvenih udje; sprejeti se jih more le potem, ako se odpovedajo drugim društvom. — Za ta predlog se je oglasilo več udov, proti nobeden, in je konečno enoglasno obvezjal.

Predsednik konečno povabi ude in družabnice, da volijo novega predsednika, denarničarja, nove odbornike, odbornice, pregledovalce in pregledovalke računov.

Oddanih je bilo do 350 glasovnic; a le 310 veljavnih in izvoljeni so bili:

Predsednikom: Dolenc Viktor 295, (g. Peršič Peter je dobil 13 glasov), tajnikom Katalan Matija 309, denarničarjem Dragotin Schmidt 309.

Odbornikom: Fabjan Fran 309, Gerlanc Ivan 308, Kljun Anton 302, Jereb Gregor 308, Manič Mate 308, Muha Anton 300, Primožič Fran 301, Pregarc Miha 304, Rustja Dragotin 309, Prelc Stefan 292, Sinkovič Davorin 309, Resman Ivan 308, Ster Valentin 287, Svonoda Fran 308, Vrli Ivan 309, Žitko Fran 294, Vatovec Iv. Marija 308, Živic Mate inž. 309.

Namestnikom: Čarga Franjo 309, Čelan Jernej 292, Jeršek Fran 309, Krapeš Ivan 309, Lotrič Gregor 309, Lovšček Franjo 309.

Pregledovalci računov: Janko Drašček, Novak Jernej in Pavlovič Vid.

Nadzornikom: Andrejčič Franjo, Bunc Jakob, Drašler Ivan, Sutaj Ivan, Ferluga Andrej, Barič Josip, Zlobec Anton, L. Zlobec Anton, Mlač Anton, Ribarič Martin, Schnebl Jakob, Pipa Ivan, Heipel Josip, Umek Ivan, Lončar Miroslav, Laščak Josip, Frank Ivan, Švagelj Andrej, Cigoj Franjo, Hlačič Josip, Mirk Miba, Košuta Anton, Verbajs Anton, Nadalšek Franjo, Požar Anton, Volk Ivan, Zajec Franjo, Tostl Ivan, Oblak Ivan, Gomizelj Franjo, Dornik Franjo, Godina Franjo, Cerkvenik Ivan, Indihar Tomaz, Golja Franjo, Bric Ivan.

Odbornicami: Schmidt Marija, Kobal Ana, Jeričio Katarina, Zoržut Marija, Vuga Rozika, Baši Ana, Kranjc Josipina in Avšič Marija.

Namestnicami: Jager Marija, Poljšak Valdburga, Stegu Ivanka, Tomšič Franj.

Pregledovalke računov: Kovač Polona, Germ Elizabeta.

Nadzornice: Švarc Ana, Gebert Ana, Jerman Katarina, Primožič Ana, Svoboda Franja, Svoboda Franja.

Ko predsednik naznani izid volitve, zahvali se društvu v svojem in v imenu odbornikov za zaupanje in obeča, da bode odbor vestno skrbel za korist društva. G. Janko Drašček predlaga na to, da se zbor zahvali tudi staremu odboru in pozivlja nazoče, da zakličejo odboru 3kratni živio, kar se zgodi. S tem je bil sklenen občni zbor velevažnega slovenskega društva.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Poslanska zbornica je 27. marca na daljevala podrobno razpravo o severnej železnici. Poslanec Billinski je poročil o sklepah ž-železnškega odseka glede Schweljievih predlog in Zallingerjevega predloga ter predlagal, naj se o tem poslednjem predlogu prestopi na dnevni red. Poslanec Zallinger se je temu ustavljal ter svaril večino, naj se s pršanjem o severnej železnici ne prenagli. Odsekov predlog, naj se prestopi o Zallingerjevem predlogu na dnevni red, sprejel se je z 168 glasovi proti 150. Poslanec Plener je na to v imenu levice izjavil, da se ne more več udeleževati daljše razprave o severnej železnici in levica je potem zavestila zbornico. Po daljšej razpravi se je sprejela predloga o severnej ž-železnici z 153 glasovi proti 13 v drugem čitanju i na to je levica zopet prišla v zbornico ter so se sprejeli na dnevnem redu stoječe predloge v drugem in tretjem čitanju.

V včernej seji je vlada naznana, da je cesar proračun za leto 1885 potrdil. Predloga o severnej železnici se je v tretjem čitanju z glasovanjem po imenih sprejela z 159 glasovi proti 148. Enako se je sprejela tudi predloga o kongru po prenaredbah gospodske zbornice v drugem in tretjem

čitanju, predloga odseka manjšine pa zavrgla, potem tudi zakon o dinamitu. Pri razpravi o dinamitem zakon je grof Taaffe zavrnol očitanje poslanca Neuwirtha, da vlada ni nič storila za vloge in širote ponesrečenih delavcev v karvinških premogščih, ker tega ni bilo treba, ker vladi je bilo znano, da je grof Latiš vloge in širote popolnoma preskrbel.

Potem so se seje odložile in poslanci razšli na velikonočne praznike. Okoli 20. t. m. se pa zopet snidejo, da rešijo še nekaj nujnih zadev.

Kardinal Schwarzenberg je 27. marca umrl.

V gospodskoj zbornici se je 28. marca načelnik gorko spominjal umršega kardinala Schwarzenberga; gospodje so vstali z sedežev v znamenje žalovanja. Več došlih predlog se je izročilo po prvem čitanju komisijam, mej drugimi predloga o severnej železnici železniške komisiji. Zbornica je potem sprejela od finančnega ministra podpirani predlog komisije, naj se glede oproščenja davkov zastavnih pisem moravske hi potekne banke prestopi na dnevni red. Druge predlage dnevnega reda so se vedel brez razprave sprejeli v drugem in tretjem čitanju.

Nemška društva v Gradcu in Celovcu so 30. marca hrupno praznovala sedmdesetletnico Bismarkovega rojstva; v pomembnih govorih so govoriki naglašali njegovo slavo ter se je Bismarku to telegrafsko poročalo. — To je dovoljeno, ali da bi Slovani javno praznovali tisočletnico smrti sv. Metoda, to ni dovoljeno.

Vohunstvo in izdajstvo je bilo v vseh časih in pri vseh narodih zaničevano in črteno, in vendar se ni zatrlo, ampak zelo še poganja. Vohunstvo se je v poslednjih časih posebno godilo v nemškej — vojski; to je le predobro znano, česti pa ne dela ni diplomatom, še manj pa vojakom. To smo opomnili zato, ker se trdi, da je nek baron Potier izročil načrte južno-tirolskih trdnjav italijanom. Če je to res, kdo bi mogel potem verovati na prijateljstvo Italije? A saj je tudi doslej to prav rekel kdo veroval.

Ogersha gospošča zbornica je 27. marca sprejela načrt glede prevredbe gospošče zbornice in Tiszin predlog, glede poslatve regnikolarne deputacije o hrvatskem pravljaju.

Vnanje dežele.

Knez Orloj je 29. marca v Parizu umrl.

U Rimu se ima začeti 1. maja mejnaročna sanitetna konferenca.

Papež je 27. marca v tajnem konsistoriju z veliko gremkostjo omenjal zadnja javna počenjanja v Rimu, obsojal jih z ostriimi besedami, ker segajo v nezastarele pravice papeževe stolice.

Afgansko praznanje dela še vedno velik vojni hrup, a utegne se za nekoliko časa zopet poleči, ker menda še ni prišel čas, ko se bosti ruska in angleška moč merili na indiških mejah, pride pa ta čas gotovo prej ali slej. Ruski časniki za trdno upajo na ugodno rešitev rusko-angleskih razprav, ker angleško-ruska vojna v srednjej Aziji ne bi koristila nobenemu, bolj aljmanu pa škodovala vsej Evropi. Angleži, pravijo russki časniki, pač ne pozabijo, da Rusi niso Sudanci, ampak v vojni izurjeni hrabri bojni, s katerimi bi prodrzno bilo vojevati za bobovo slamo.

Iz Sudana dohajajo Angležem vedno neugodnične vesti. V boji pri Hashlinu predzadnjo nedeljo je padlo 6. angleških častnikov in 94 mož, ranjenih pa je bilo 6 častnikov in 136 mož, 1 častnika in 70 mož pa manjka. Sovražnik nikakor ni zgubil poguma; štirikrat je napad ponovil ter prodrl skoraj do Snakima. Osman Digma ima zbranih 25.000 fanatičnih bojnikov okoli Tamaji, mej temi je več derišev.

Iz francosko-kitajškega bojja dohajajo Francozom vedno neugodnične vesti. 29. marca se uradno poroča: Negrier je hudo ranjen, ter bil primoran 28. marca zapustiti Langson, ker so ga močna sovražna krdela besno napala; umaknol se je premočnemu sovražniku v Hanoi ter je svoje moči združil pri kraju Chu in Kep. Polkovnik Herbinger pa upa, da bo mogel delno braniti, zahteva pa nagle pomoči ker se sovražnik vedno množi. — Francoska vlada pošilja nova vojna krdela v daljno Azijo, od kodar se malo kdo vrne.

ker vojna in bolezni moré vojake; tako pa vedno bolj peša francoska moč in propada gmotno stanje francoskega naroda. — Vse to pa je voda na Bismarkov milin.

V sledi nesreči v Tonkinu je francoska vlada ukazala, naj se mobilizirajo četrti bataljoni, naj se nabirajo prostovoljci in naj se nabere 5000 mornarjev za vojno mornarico.

Francosko ministerstvo je 30. marca odstopilo. V poslanski zbornici je ministrski načelnik zahteval 200 milijonov kredit za kitajsko vojno in predlagal, naj se pri glasovanju ne jemlje ozir na ministrsko pršanje. Clemenceau je zahteval, naj se vlada interpelira, odobruje sicer kredit, zahteva pa odstop ministerstva. Ferry je zahteval predstvo za imenovanje kreditne komisije, a zbornica je to zahtevanje s 308 glasovi proti 161 zavrgla in sprejela predstvo za interpelacijo poslanca Clemenceau. Na to je Ferry izjavil, da ministerstvo odstopi. Laiants in Delafosse sta zahtevala, naj se ministerstvo posadi na zatožno klop. Pri glasovanju je bil kredit sprejet, zavrgzen pa predlog, gde zatožbe ministerstva. — Čuje se, da Freycinet sestavlja novo ministerstvo, ali gotovega še nič ni.

DOPISI.

Pri sv. Ivanu 29. marca 1885.

— V sredo popoldne sta se priklatila v krčmo alla Steila znana cikorjaška vodiljka. Vrzota in Bokalič z namenom, da načovita kajmuh v svoje mr. že, pridružilo se jima že njih osem žejnih pajtašev in začeli so svoje delo z alkoholom. Ko se jim je alkohol iz želodca v možgane zakopal, začeli so upiti a »squarciagola« viva la concordia, viva il nostro presidente, viva Mauroner, viva Bazzoni itd. Pri drugej mizi pa je bilo nekoliko trezih Svetovlancev in dva Zoraša; ko so bili skoraj oglašeni od tega rujovenja, oglaši se eden in zakliče: m. . . per ja Concordia, na to skoči po konci nek Čufar, kolega Vrzote in prišlo bi bilo do pretepa, da nimodi gosp. Bokalič greb pomiril, vstal je namreč in vprašal Svetovlance: Koša gavēdit? Ta mu odgovori v drugo: m. . . per la Concordia. Na to Bokalič: Ben mangememezza par omo e che la sia terminada. Zdaj zgrabi besedo g. Vrzote in se začne jeziti na g. Jurkliča in mu reče: »E ti ti Palek, za ke ne ti vol star più nella nostra società pagha f. e 20 soldi se noti faremo la petizion. Bravo makako, mu ta odgovori, in pričkanje in rujovenje je trajalo do 10. ure zvečer. Ko se je Bokalič zadostil zdelo, izmenja bankovec od 50 f. plači okoli 15 f. računa, podari g. Cecu še 2 f. in pobriše. Tako je bila ta stvar, naj praska Indipendent, kar mu je draga.

Jaz pa vprašam: Ali ne bi g. Mauroner bolje storil, da bi kupil za 50 gl. sena in svoje vole bolje krmil, da mu bi po mestu gola rebra kazali. Kde je g. Chinchella, kde pl. gospa Burton, da mu ne podarijo zlate svinjenje, in kmetijsko društvo častni diplom za njegovo izgledno živinorejstvo?

Ko bodo volitve končane, vzdihne g. Mauroner: poveri in miei hor che mal spesi, in mi okoličani pošljemo Nabrgoja v poslansko zbornico na Dunaj, Mauronerja pa v Kaprero žalovat na grob njegovega generala.

Svetovlansko predmestje je eno najlepših v okolici, in mestna gospoda v poslednjem času kaj rada hodijo na sprehol in tukajšnjim krčmarjam dokaj novcev pušča. Pa tudi tukajšnje prebivalstvo je jako simpatično, ono ljubi svoj narod, ono rado popeva slovanske pesmi, in vse druge narode. Tukaj se ne čuje o pretepih in nikakih izgradib, to lahko tudi policija pritrdi.

Ako bo pa Cikorja sejala mej nas semese nesloge in mirne okolice na bojkicata, ne bodo mogli mirno gledati, da se skruni nača čast in prej ali slej pride do hujšega. Policeja to vrla zabranjuje ali vsacega cikorjaša posebe ne more stražiti.

Toraj cikorjaši, zdaj tudi vi lahko mirujete, ko v

M. M. spodnje, rogovil po okolic: viva cikorja, per i Ščavi, tega ničvrednega človeka uže poznamo, ako ne drugače, vsaj od tistega dne, ko je Cikorja imela občni zbor v dvorani vrta Rossetti. Po končanem zboru so nekateri možaki iz svetega Ivana stali pod poslopjem Čože in se pogovarjali o raznih rečeh. Ko možje vidijo nekega Cikorjaša iz Grete po imenu Andrej Skabar, poklicajo ga k sebi in vpravo, kaj je novega s «Concordio». Ta odgovori: kar bo — bo; mi mislimo, da prav naredimo. Možje so ga moško svarili; kaj naglo pa prileti cikorjaš Andrej Cunja in reče z grdim bogokletjem: Huade, huade, kaj baceljeraš, gremo spodit vuon tisti sak... barčine in potem odideta Skabar in Cunja. Povejte mi, dragi okoličani, kaj pomenja «concordia»? — Edinost, slogan ali kaj? Ta beseda gotovo nema pravega pomena, ker cikorjaš ne delajo sloge, ampak razpor mej brati in sploh mej ljudstvom. Da bi vsak tako delal, kakor Cunja, gotovo bi vstal velik boj in to bi žalostno bilo. Prav tako grde besede se slišijo po Greti, prokljinajo Kranjce (Slovence) sploh, in govoré, da oni niso Slovenci, ampak Triestini. Po tem takem na Krasu niso Slovenci, ampak le Kraševci; v Benetkah ni Italijanov, ampak so le Benečani itd., tako uci mogočni cikorjaš Andrej Skabar, ki pa o Edinosti slabo govorí in pravi, da so pri Edinosti sami barčini, čufarji, prodajalci, sami fakini, ajzamponarji, da pa je pri Cikorji sama imenitna in bogata gospoda iz Trsta — poznamo to vašo gošpod!

Andrej Skabar se dalje šopiri z grdim italijanskim bogokletjem, da se Slovencem, ako ne bodo držali s cikorjo, vzame zaštava. Ali se s tacim ščuvanjem ne dela nemir — nepokoju?

Vzemite v roke «Edinost» št. 24 in berite, kako je naš drž. poslanec g. Našbergov govoril v drž. zboru za korist naše dežele; kdaj je še vaš Poldek oprij ustava vas, za korist državi in deželi?

Tedaj, dragi okoličani, varujte se tacib slabih ljudi, zakaj taki so samo denarja lakomni ljudje, in lakomež še nikoli nih usmiljen do oruzih.

Na Greti so udje slavnega društva Cikorje: poglaviti Andrej Skabar-Moro, Skerl-Kine, brez drugih. V Rojanu pa Presenc brez drugih.

Iz Montovljaja. 29. marca. Skoraj vsaka obrt ima v letu dva mejna dneva, tako tudi ribiči z vseh bregov uže od starodavnih rimskih časov; prvi mejni dan je Svečnica; takrat se ustanovljajo nova društva, ali uže stara potrjujejo, in ribiči ta dan pri polnej kupici črnine marsikako ribice vjamejo. — Konečni mejni dan je praznik sv. Mohora.

Pri nas se govorí, da je naš capo villa dobil knjigo v italijanskem jeziku, v katerej so postavne dolocbe o ribarjenju. — Ali žal, čemu je nam taka knjiga, ker je ne umejeno in se tedaj tudi ne moremo ravnavati po zakonih, kazni pa vendar ne očitamo, ako se v tem pregrešimo. Mi smo Slovenci, naj se tedaj tudi nam dajó postave v sloven-kem jeziku, saj smo dobrí zvesti. A stricji in plačujemo davke od svojega obita, prav tako, kakor Italijani.

Kontoveljski ribiči pa si morajo v posebno sredo štetí, da se jim dela luka za čotnič. V letu 1883 so naredili do ministra prošnjo za omenjeno luko in v l. 1884 se je uže začela delati in stala bode ogromno denarja. Kdo pa je spoznal ubogi, težavni in nevarni stan ribičev, kdo je zanje v državnem zboru, tako rešično, tako ganljivo govoril, kdo je stopil pred ministra Pino ta, temu vse nataukor razložil in dosegel, da se je luka tako hitro začela delati? To je bil g. Nabrgoj, on edini je viden našo potrebo, našo nadlogo, on edini je imel usmiljenje z nami. Zato pa mu bodimo hvaležni in oklenimo se vst njega, in gojovo mej nam ne bo nobenega cikorjaša, ki bi za frakelj žganja prodal svoje poštenje. Vam pa, dragi Ivan, kličem v imenu vseh kontoveljskih ribičev, za dobro, katera sta nam storili: Čast in hvala Vam; Bog Vas živi mnogo le!

Fiks.

Iz Gorice 31. marca. Velika katastrofa bi se bila lahko zgodila v novej stolnici cerkvi na cvetno nedeljo popoldne pri blagoslovu, ko je bilo po cerkvi obnjanje sv. r-s. telesa, ki so bili tudi nad škof navzoči in prepovedana cerkev vernega ljuštva, zakričal je na koru nek blaz u (?) mož, da hoče z nadškofom govoriti in se mu spovedati. Ljudstvo je menda misilo, da gori in zato je nastal velik strah. Vse je šlo navskriž in vsak je skušal prvi iz cerkve zbežati, ali ker so bila le dvojna majhna vrata odprtia, nastala je taka snječa, da je bilo strah. Bogoslovi, ki so nebo nosili, niso jemogli vč zdržati in je vse zme trano jim na tla padlo. Duhovniki so večinoma zbežali v sakristijo. Nadškof pa, ki je prva nehom ře, potrlj so v velik-j gnučnosti. Le edini kanonik M. ki je moštanec nosil, džal se je toliko, da je s pomočjo enega moškega in ene ženske, nesel moštanec in jo položil na veliki

oltar. Še le potem ko so blazneg (?) z veliko močjo prijeli, in ga je policija odpeljala v blaznico, nadaljevala sa je blagoslov. Ali ljudstvo je zbegano in posebno gospe razmedrane so iz cerkve pobegnale in gotovo je še zdaj kdo od straha bolan. Človek, ki je povzročil ta strah, poročen je, iz Ločnika doma, je zdaj v tukajšnjem blaznici, da se razvidi, je li mož res blazen, ali je to iz hudojive naredil. Hvala Bogu, da ni bilo večje nesreča, da se ni nobeden pomasti, kajti nevarnost je bila velika.

Iz Gorice. 28. marca. — »Koz nemamo več, pravi Soča, in da so zapri oni lazaret na živinskem trgu, ki je v to namenjen. Hvala Bogu, da bi ga pak več ne odpril! ker le oni vé, kaj to peklenko semem učini, ki je poskusil, ki človeka vendar le tako začela in ostrelja, da je jo njegovej koži; toliko se meni za njun spol, kolikor za staro zgrvančeno polt. Gorčičani, hodimo rajši v Tolmin na sej, nego pa v Trst! Umre so le tri osebe v lazaretu, pa radi lastne nemarnosti; vseh 19 drugih pa je ozdravelo.«

Ljudstvo ima sicer čudne pojme o lazaretu; pravijo: da nema postrežbe, niti potrebnih postelj, da sieberni, ki vanj pride, mora ... itd.

Temu pa ni tako, kakor sem se lastnimi očmi prepričal. Čeprav nema prave legi niti dostojnega poslopnja, kakor bi se že zelo, ima pak umnega in marljivega zdravnika Dr. Luzatti-ja, ki si je znal svojim jako lepim ravnanjem srca bolnikov prikupiti. Prav ista čast gre pa tudi usmiljenim sestrám, ki tukaj strežejo, katere se navadno »zemski angele« imenujejo in po vsej pravici, ker njih trut, njih vsestransko izvrsto postrežbo, njih ljubezen — kdo mora vse to poplačati? Naj jutri bodo v nekako zadostilo te vrstice — ozdravljenje osebe.

Dunaj. 26. marca. (Izv. dop). — Debata o severne žleznici traje v drž. zboru uže 3 dni. — Velikonemci se pri tej debati tako in tolikokrat na prsa tolčajo, da mora človek kar smijati se jim. Nekdanji ustavoverci so postali kar naglo skrupuljno vestnjaki. Posebno dopada se stari Herbst, ki z mladeničko trmo in strastjo dokazuje, kako potrebno in oržavi koristno bilo, da se severna žleznica podržavi. Ker pa vidijo, da drugače ne morejo, zato so se poprijeli takte zavlačevanja. — V enomer stavijo postranske predlogi in zavlečajo, da se po imenu glasuje o njih.

Ta takтика je strašno duhomorna in prav zaradi tega bode zadnjje glasovanje o potravnjanju pogodbe se severno žleznico še le v petek, ali celo soboto, če se ne sklice večerna seja, in v soboto se tudi vrne poslanec v domačje kraje, pa le za praznike, ker, kakor se sliši, začno se zopet seje 14. aprila in najbrže bodo trajale do prvih dni maja.

Ustavoverci posebno to jezi, da so Coroninjeveci ta pot popolnoma potegnoli z vlado. Ko je denes grof Coronini glasoval pri nekem postranskem predlogu z vlado, začeli so mu levicarji sikati, in plemeniti grof je nekoliko razjerjen zapustil dvorano.

All ko se je glasovalo o predlogu grofa Dehma, da se ima precej začeti obravnavanja prenaredeb, nasvetovanih v imenu Coroninjevecov po Schweglu, zapustili so Velikonemci demonstrativno dvojno in slišali so se klici, kakor Pfui! Schandel itd.

Balofov Jože je še precej dobro govoril, a pravijo, da njegovi predlogi menda ne rešijo Avstrije in da so le zato stavljeni, da malo živo dete (Coroninjevec klub) pokaže nekoliko živenja.

Kakor redeno, v soboto bode gotovo sprejeti vladna predloga zarad podajšanja

pogodbe se severno žleznico s popravki Coroninjevecov in Velikonemci bodo še kakšen škandal provocirali, posebno pa Schönerer, ki čestitljivega moža, predsednika zbornice, dr. Smolko, na vsele mogoče načine šikanira. Vedene velikonemcev je čudno, nedostojno, uprav vedenje razbratnih otrok; to vedenje pa jim vsak dan holj spoštuje veljavno ne le na višem, temuč tudi pri ljudstvu in akoprem se svojo vedenjost in se svojimi farizejskimi govorji govorje skoz okno za ljudstvo, pri vsem tem se jim težko posreči, da spravijo le toliko svojih pristašev v novi drž. zbor, kakor jih imajo denes. To menda uže tuji sami čutijo, zato pa tako postopejo, kakor pravi desperacio.

Cudno pa je pri tej debati, da so nekateri konservativci potegnoli z velikonočnimi.

Tako n. pr. Zallinger, knez A. Lichtenstein in še par drugih; ker glasujejo z levico, pravijo, da so osebne razmere uzrok t. l. k. netaktnosti, večina konservativcev, posebno pa Greuter, Giovanelii, Pfügl obsojujejo tako ravnanje. Konservativci N-mci so osobito se slovenskimi poslanci v jake dohri razmerah, katere bodo gotovo dolgotrajne; sploh vlada mej Pojaki Čehi, Slovenci in nemški konservativci, do Lichtensteina in par drugih častilovcev, najlepše porazumenje, kar nas na-

poljuje z dobrimi nadjemi za hodočnost. Govori se močno, da pade še pred volitvami minister Conrad; stvar bi bila čisto naravna, kajti on bi smel mirno pričakovati le velikonočko, a ne avtonomistične večine v novem drž. zboru.

Govori se, da tudi Pražak odstopi od voditeljstva justičnega ministerstva ter ostane le minister za Česko; a to je le prazna kombinacija, izmišljena po nekaterih Slovanom v obči nasprotnih uradnikih. — Slovan ima sploh povsod težavno stanje, in naj bude tudi minister. Oi poneljka pa do četrtek smo imeli na Dunaju vse polno sneg. — V četrtek, to je denes pa je kar zginala bela održa.

Na Dunaju. 28. marca. (Nadaljevanje). — Nadejujem svoj dopis. V petek je bila strašno burna seja. — Herbst je sarkastično udrial po desnici, jej očital lehkomišljost; Plener je v daljšem govoru tesnico in ministerstvo osteval, konečno pa izrekel, da bode levica zapustila zbornico, ko se bode glasovalo o podaljšanju pogodbe z družbo severne žleznice. In res, precej, ko je Plener nehal svoj govor, zapustili so levicarji zbornico pa gledali skoz vrata v nj; jako smešen prizor. — Le Schönerer je ostal in prosil za besedo. — Rekel je, da bi levicarji le potem postopali po volji nemškega ljudstva, ako b zbornici za vedno hrbe obrnoli, dokler se vlada ne spremeni, da to igranje beganje pa zopet dohajanje je le smešno; nadalje je rekel, da se je desnica v prasanji severne žleznice postavila na prav tako stališče, kakor židovska štampa, katero so podkupili, da moiči, konečno zagnal se je v ministerstvo čes, da prepoveduje Bismarcka slaviti; a ta prepoved ne velja niti ker k ljubu njej bode vsako nemško srči slavilo Bismarcka. Ko je nehal s tem govorom, zapustil je tudi on se svojo stranko (2 Mann hoch: on in Fürnkranz) zbornico. — Potem se je razprava mirno nadaljevala in hitro je bila sprejeta nova pogodba za severne žleznice. — Komaj paseje biloto zgodilo, ko so Velikonemci zopet prišli v zbornico. — Zdaj pa je Plener predsednika in večino tako mučil z osobnim glasovanjem, da se mu je celo posrečilo večino potisnoti v manjšino, kajti tudi večina se je uže bila naveličala, ko je slišala, da ima v enej seji odpraviti kakih 7 važnih postav in dovoliti milijonov na kupe. — Večina sama je godrnjala, zato se je denes zvečer končalo še par točk dnevnega reda in predsednik je kar nenadoma sklenil sejo in naznani, da poslanec sopet skliče po praznikih. — Pametni ljudje pa so si v ušesa šepotali, da se na Dunaji preveč greši na dobrovoljnost desnice. Kaj več o tem morda prihodnji.

Domačje in razne vesti.

Odbornikom in namestnikom društva Edinosti.

Na velikonočni ponedeljek bode odborova seja v posebnej sobi gostilne g. Urbančiča v Bažovici. Začetek ob 4 uri popoldne. — Po končani seji bode prijateljsko posvetovani, katerega se bode vdeležili tudi drugi rodoljubi in pri tej priliki odbor tudi naznani imena lokalnega volilnega odseka za V. okraj. Isti dan napravijo tudi raznepisci iz Trsta in okolice izlet v Bažovico. Nadejati se je torej lepega dné v domaćem krogu.

Obračnava glede Gambini jeve afere

pri tržaški dež. sodniji je bila 28. marca vsled prične zavlačevanja. — V tem se je predstavil predlog menda ne rešijo Avstrije in da so le zato stavljeni, da malo živo dete (Coroninjevec klub) pokaže nekoliko živenja.

Kakor redeno, v soboto bode gotovo sprejeti vladna predloga zarad podajšanja pogodbe se severno žleznico s popravki Coroninjevecov in Velikonemci bodo še kakšen škandal provocirali, posebno pa Schönerer, ki čestitljivega moža, predsednika zbornice, dr. Smolko, na vsele mogoče načine šikanira. Vedene velikonemcev je čudno, nedostojno, uprav vedenje razbratnih otrok; to vedenje pa jim vsak dan holj spoštuje veljavno ne le na višem, temuč tudi pri ljudstvu in akoprem se svojo vedenjost in se svojimi farizejskimi govorji govorje skoz okno za ljudstvo, pri vsem tem se jim težko posreči, da spravijo le toliko svojih pristašev v novi drž. zbor, kakor jih imajo denes. To menda uže tuji sami čutijo, zato pa tako postopejo, kakor pravi desperacio.

Cudno pa je pri tej debati, da so nekateri konservativci potegnoli z velikonočnimi.

Tržaške novosti:

Samomor. Mrtvo truplo 25letnega Jož Hofstätterja so našli na bregu pri Svet. Andreju. Skočil je v morje pravijo zarad nešrečne ljubzni. Samomorec je sin jaku dobre, premožne tržaške rodbine.

Slaba ťala. Nekemu mlekarju z imenom Franjo B., ki je v ulici Riborgu puštil voz vprežen z osmom, poguml je malopričen džobek iz nagajivosti osla na cesto, ki drži iz Trsta proti Miramaru in ga tam pustil. Straža, ki ga je našla, izročila ga je zopet lastniku.

Uzel. Je v nedelo 19letni trgovski agent neke tukajšnje trgovske hiše. Pobral je

pri raznih firmah kakih 1500 f. na račun gospodarja. Straža ga išče, ali do danes še niso nič zvedeli o njem. Pravijo, da se je z svojo gozpodinjo večkrat pomenkovale, da bi rad šel v Ameriko. Menimo, da pride prej pravici v roke, predno zagleda novi svet.

Ranitev. V tukajšnji bolnici zdravijo se nek ključar, nek krojač in nek vrvar, ki so na več krajih ranjeni. Kdo jih je ranil, ne vedo povedati. Čutino! Preiskava uže stvar razjasni.

Pijanosti je zadel nek 34letni voznik iz Obrova pri Podgradu z svojim kolešjem v kočijo nekega izvožčeka tako močno, da je zadnjemu napravil škode kach 50 f.

Gorelo je v krči »Al buon gusto« ulica del Peske št. 1, na stropu. Užgal se je tam pod katerimi je gorela petrolijeva svetilnica. Ognjegaci so ogenj začasa pogasili tako, da ni več kakor 10 f. škode. Ljudje pazite na ogenj!

Pozabil je nekdonona trgu rudčega mosta 52letno postrežnico H. G. Prišla je pod voz ali vendar je bila sreča, da ni druge rane zadobila, samo, da se je malo po glavi pobila.

Policijsko. Nek 32letni težak iz Kopra je v ponedeljek večer po ulici ruččega mosta razgrajal in kričal, ter v svojem prevelikem laškem navdušenji ohladil svojo vročo krv s tem, da je tamkaj nekemu poku okno razbil. Za prevelik pogum in za neotesanost moral bode sedaj v temnici premisljevati svojo pijanost.

Isti dan je pa nek godec iz Trsta, ki ni imel ne žvenka okroglega, šel v goščino k »Abondanci«, kjer si je dal prav dobro postreži z vinom in jedajo. Za hvaložnost, ker se je hotel zastonj pogostiti, pričel je pa razsajati in razbijati, da ga je moral straža odvesti v bolj varno zavetje.

Podzemeljske vodé na Krasu.

Krasu. Kraški odsek avstrijskega kluba turistov je sprejel pod predstvom intendantanta, dvornega svetovalca dr

mači pridelki, te je fišol in maslo nekako več obrnjano. — Za seno je prav dosti pranja in se plačuje už po fer. 1.50 do 1.80.

Borsno poročilo.

Borsa je bila nekoliko dni jako nemirna in prevladala je mlahovost in to vse zaradi političnih konštalacij, a danes je soper dobre volje, mesečna likvidacija se je izvršila tako redno in kurzi skoro vseh papirjev so soperi viši postali — stanje ugodno.

Dunajska Borsa

dne 31. marca.

Knotni drž. dolg v bankovcih	82 gld 10 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	82 • 40
Zlata renta	108 • 10
5% avst. renta	97 • 50
Dejinice narodne banke	859 • —
Kreditne dejinice	297 • 40
London 10 lir sterlin	124 • 30
Napoleon	— • —
C. kr. cekini	9 • 81%
100 državnih mark	5 • 81

Poslano.

Opomba in svarilo.

Kakor se sliši in čita mnogo o surovem postopanju farizejske «Cikorje» proti slovenskemu narodu in proti katoliški sv. veri, prav tako demonstracije se gojijo tudi v našej vasi v gostilni g. cikorja Š. Čufar, kder se zaničujejo pošteni narodniki, duhovniki in celo sv. vera. Sam krčmar in njegova jezična soproga psujeta za ljudstvo in trobita, da ni Boga, in še take grde reči govorita, ki niso niti za javnost. Tam je tudi pravo gnjezdilo Cikorje. Vidite, to vam je prava cikorjaška inteligencija. Zatorej opomnjamo in svarimo vse verne in narodljubne može, naj se temu gnjezdu več ko morejo otegnejo in naj nadijo rajši v take krčme, kjer se ne sliši takih grdih pogovorov. Več o tem kasneje.

V Bazovici, 30. marca 1885.

Več Bazovičanov.

Za takove članke je uredništvo toliko odgovorno, kolikor mu dotedni zakon veleva. Uredni.

OPEKA doma žgana, dobi se v vseh vrstah pri podpisanim po najnižjih cenah za hrzo plačilo, ali na obroke, ali pa tudi po spoznanji na upanje. Jamči se za dobro robo. Opečnica je tuk ceste, ki drži od Reke proti Trstu. — Zabilino naročilo priporoča se **Matiča Ambrožič**, mlinar početa Košana S. Peter.

PEKARNA
Josip Sesles

Via Acquedotto Številka 15.

Priporoča svoje izvrstne testene izdelke vseake vrste. Za praznike boste imel najfinješ pince in gibanice (Pre-snit), menih in se razne druge testenine, ki so v navadi za velikonočne praznike.

Raspšilja tudi v zunanje kraje po najnižjih cen s novzvetjem.

Agencija za posredovanje
u službah i kod stanovanja

E. GEROMINI-JA

priskrbuje službe svake vrste u Austriji i inozemstvu. Kupuje i prodava kuće, po najugodnejšim pogodbami.

Piazza Ponterosso br. 2. I. kat.

The Singer Manufacturing & Co.

NOVA JORK

samo za

JEDAN FORINT

na čedan može se dobiti šivaču makinu «Singer original», bez povraćanja cene. Garancija 5 god. Poduka u kući badava.

The Singer Manufacturing & Co.
Corso, Palazzo Salem.

Igle za makinu «Singer» 3 novč. komad, ducet 30 novč. 2-10

Albert Samassa

c. k. dvorni zvonar
FABRIKANT STROJEV IN GASILNEGA ORODJA
V LJUBLJANI.

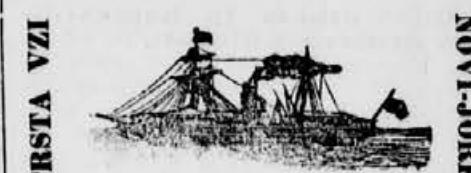
UBRANI ZVONOVI Z UPRAVO.
Vsake sorte gasilcev izvrstne se stavne za občine, za gasilna društva v mestih in na kmetih. Hidrofori vozovi za vodo, vrstne škropilnice kakor drugo orodje in pripomočki zoper požare. 3-12

Crkvene svečnike in druge priprave iz bron.

Sesalke in orodje za vodovode.

Sesalke za vodnjake, za vinske in pivne sode in kadi, za droganje, za gnojnicu, za podzemeljske namene, za ročna in strojna dela. Dalje: kovinsko blago cavi iz litiga in kovanega žeze s priteklino, mehovi iz konopnina in gumija itd. po najnižjih cenah. Občine in gasilna društva plačujejo lahko na obroke.

20 svetni

Medjunarodna linija**Iz Trsta v Novi-Jork varavnost.**

Veliki prvorazredni parniki te linije vozojo redno v **Novi-Jork** in vspremijo blago in popotnike po najnižjih cenah in najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. Odhod iz TRSTA.

Parnik **Teutonia** v 15. dan aprila. Popotniki naj se obrnejo na

J. Terkuile, generalnega pasažnega agenta.

Via dell'Arsenale 13, Teatro Comunale

v TRSTU.

Kajuta za potnike 200 gld. Vmesni krov 60 gld.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano d'Ant. Poglaven**, generalnega agenta.

Čudo v industriji.

Le 4 for. 50 avd izvrstna benska in rajhenberska volvna roba za popolno

OBLEKO GOSPODOM

v spomladnem in letnem času.

Robe je za suknjo, telovnik in blače popolnoma zadosti tudi za največega gospoda. Te oblike so v najnovješih in najlepših modernih barvah postavimo: sive, rujave, modre, drapirane, črne, melirane, križaste, karirane in naškopljene. Vsaka obleka stane

samo 4 fr. 50 kr.

Denar takoj vrnem, ako se roba ne dopade. Uzori se ne morejo posiljati. Naročila iz dežela se po poštnem povzetji izvršijo.

Pri vsem tem je pa še za prodati okolo 2000 komadov 5 vatkov dolgih in 2¹/₂ vatov širokih najnižjih pravih potnih plajdov po fr. 3-50.

Naslov: Exportwaarenhaus **zur Austria**, Dunaj, Oberdöbling, Mariengasse Št. 31-E. (v lastnej hiši).

Der beste Motor
Friedrich & Jaffé
Fabrik: Wien, III. Hauptstr. 109.

Cujte in strmit!

12.500 komadov ženskih

VELIKIH RUT,

popolnoma, tudi za največje ženske v vseh modernih barvah, sive, rujave, črne, rudeče, modre, belo, škotske, turske itd. Je na razpolaganje radi presečitve. Komad po 1 fr. po poštnem povzetji. Dobri se to pri agenturi za rute

zur Austria

DUNAJ, Oberdöbling Mariengasse Št. 31-E

Javna trgovska agencija
(Pubblica Agenzia Commerziale)

zastopnike in uradnike za vse trgovske, za tovarne in za visoko gojido.

Corso v Trstu Št. 22.

ZANIMIVO ZA VSE

Posebna postrežba za male naročbe. Pošilja se na vse kraje na drobno družinam in gostilnicam: Razno sočivje, kavo, mitidine, pomeranče, limone, sadje, cvetliče, rokodelsko orodje, poštivo, dišavine, modno blago itd., vse po originalnih cenah proti malim provizijam, cene prosti.

Prevzame razpošljatev in vročitev tiskovin, okrožnic, cenzur, za katere koli dežele in stanove, 5-10

VELIKA PARTIJA

ostankov sukna

(3-4 metri), v vseh barvah za cele možke oblike, pošilja proti povzetju po 5 gld. ostanek.

L. STORCH v Brnu

tvarina (sukno), koja se ne bi dopadal, more 12-5 se zameniti.

VELIKA PARTIJA

ostankov preprog

(10-12 metrov) pošilja proti povzetju komad po for. 3-80.

L. STORCH v Brnu

tvarina koja se ne bi dopadal, more 12-5 se zameniti.

Komoditeta in ekonomija zadnja novost.

Pečati z automatičnim aparatom so dobro rabljivi zarad natančnosti in hitrosti, s katero se more tiskati z njimi in zarad trajnosti, ali vendar še pred stanejo. Pečati na roko so bolj ekonomični, ali trebajo prevje poštanskih priprav.

Elegantni automatični pečat Merkur, kakor je tukaj naslikan pa ima vse prednosti automatičnih pečatov, a zarad priprave konstrukcije in lahkote stane le fr. 3-50.

Novi pečat MERKUR z automatičnim barvilm dobi se le v 64-20

odlikovanem grafičnem zavodu

H. FREISINGER-JA

Lloydova palača ulica „Mercato vecchio“ 4

V TRSTU.

Visoko častiti gospod!

Zapustiti sem moral mojo družino za 8 dñij. Pri odhodu pustil sem svojo ročno popolnoma zdravo. Čez osem dñij sem se vrnil in glej žena in otroci so bili bolni. Najbolj nevarno bolna je bila pa najmlajša hčerka, katera kar je zavila je zopis izbljuvala, vrhu tega pa imela še veliko drisko. Dva zdravnika sta jo zdravila, ali vse zastonj. Obra sta obupala, da otrok kdaj še ozdravi. Jaz sem je hitro dal eno žlico dr. Roza živiljenškega balzama, in sem jej vsaki dan še tri žlice dal. Čudo Božje! Otrok mi je v treh dñeh popolnoma ozdravil. Kar dva zdravnika nista mogla storiti, dosegel je. Vaš dr. Roza živiljenški balzam in rešil sem svojega otroka gotove smrti. Vašemu blagorodu se jaz ne morem dovolj zahvaliti. Moja zahvala do vas pa spremja še zahvala do Boga. V korist drugih ljudi Vas prosim, da pribabi to moja spricavo Založnik Zadák, trgovec z mesom.

Budapešta v mesecu avgustu 1884. leta.

Visoko spoštovanji gospod!

Iz srca Vam izrekam svojo naširje zahvalo za dr. Rosa živiljenški balzam, s kojega pomočjo sem rešen dolgo trajajoče bolezni v Želodcu. Uže sem obupal, da kedaj še ozdravim. Še enkrat mojo naširje zahvalo. Z spoštovanjem

Ferdinand Leitner, dimnikar.

Narodni zavod za živiljenje in prehrano.

Nagla in gotova pomoč za želodčne bolezni i njih nastopke.

Ohranitev zdravja

je odvisna zgoli od ohranitve in pospeševanja dobrega prehranja, ker ta je glavni pogoj zdravja in telesnega in dušnega dobrega čutjanja. Najbolj potrjeno DUMAČE ZDRAVILO, prehranje vredni, doseči primerno mešanje krvi, odpraviti pokvarjene nezdrave krvne dele, to je uže več let sploh znani in priljubljeni

dr. ROSA živiljenški balzam.

Napravljen iz najboljših, zdravniško najkreplejših zdravilskih zelišč, potrjen je posebno kakor gotova pomoč pri vseh slabostih prehranja, posebno pri presečanju, po kislem dnežnem riganju, napenjanju, bluvanju, pri bolečinah in telesu in želodcu. Želodčni kruh, prenabiranju želoda z jedmi, začiljenju, krvenem navalu, hemeroidah, ženskih boleznih, boleznih v črevih, hipodondriji in melanholiji (velik slabega prehranja); on oživilja vso delavnost prehranja, dela zdravo in čisto kri in belno telo dobiva zopet poprejšno moč in zdravje. Vsele te izvrstne moči je postal gotovo v potrjeni ljudsko domače zdravilo ter se sploh razširil.

I stekljenica 50 kr., dvojna stekljenica 1 gld. Na tisoči polvalnih pism lahko vsak pregleda. Pošilja se na frankirana pisma proti povzetju zneska na vse strani.

Svarjenje!

Da se izognete neljubnim napakam, zato prosim vse p. n. g. naročnike, naj povsod izrecno dr. Roso živiljenški-balzam iz lekarjev B. Fragner-ja v Pragi zahaja, kajti opazil sem, da so na vseh krajih dobili neuprednemu zmes, ako so zahtevali samo živiljenški balzam, in ne izredno dr. Roso živiljenškega balzama.

Pravi dr. Roso živiljenški balzam dobi se samo v glavnem zalogi izdelovalca B. Fragner-ja lekarjev v črnom oratu v Pragi, Ecke der Sporngasse Nr. 205-3.

V TRSTU: P